

Udskriftsdato: 9. januar 2026

KEN nr 9542 af 17/06/2020 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om alder - forskellige priser - uddannelse - kompetence - ej medhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 19-16665

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om alder - forskellige priser - uddannelse - kompetence - ej medhold

J.nr. 19-16665

En studerende klagede over, at medlemmer af en a-kasse, der er under 30 år, og som deltager i en erhvervsmæssig uddannelse, er fritaget for at betale bidrag til arbejdsløshedsforsikringen, mens studerende over 30 år ikke kan opnå kontingentfritagelse ved medlemskab af en a-kasse. Nævnet vurderede, at medlemskab af en arbejdsløshedskasse er en social sikringsordning, der falder uden for forskelsbehandlingslovens og beskæftigelsesdirektivets anvendelsesområde. Nævnet henviste til Højesterets dom af 19. januar 2015 i sag 308/2012 (U. 2015.1303H). Nævnet har ikke kompetence til at behandle klager over forskelsbehandling på grund af alder uden for arbejdsmarkedet.

Nævnet kunne derfor ikke behandle klagen.

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af alder, idet medlemmer af en a-kasse, der er under 30 år, og som deltager i en erhvervsmæssig uddannelse, er fritaget for at betale bidrag til arbejdsløshedsforsikringen.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Ligebehandlingsnævnet kan ikke behandle klagen.

Sagsfremstilling

Klager, der er født i 1985, har klaget over, at studerende over 30 år ikke kan opnå kontingentfritagelse ved medlemskab af en a-kasse.

Det følger af § 77, stk. 10, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. blandt andet, at Beskæftigelsesministeren efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætter regler om, at medlemmer under 30 år, og som deltager i en erhvervsmæssig uddannelse, der berettiger til optagelse som medlem i en a-kasse, i nærmere angivne tilfælde efter anmodning kan fritages for betaling af bidrag til arbejdsløshedsforsikringen.

Det fremgår af § 8 i bekendtgørelse nr. 723 af 20. juni 2013 om betaling af medlems- og efterlønsbidrag til en a-kasse:

”Et medlem kan blive fritaget for at betale medlemsbidraget, bortset fra administrationsbidraget, hvis medlemmet:

- 1) Er blevet frihedsberøvet i mere end 30 dage. Det gælder dog ikke, hvis medlemmet under frihedsberøvelsen arbejder uden for Kriminalforsorgens institutioner. Fritagelsen ophører ved løsladelsen.
- 2) Er ledig, tilmeldt som arbejdssøgende i jobcenteret, og retten til dagpenge er ophørt.
- 3) Er voksenlærling, fyldt 30 år, betaler efterlønsbidrag, jf. dog § 9, og er omfattet af en uddannelsesaftale, der er indgået i henhold til §§ 98 c-g i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

- 4) Er fyldt 30 år, følger en erhvervsmæssig uddannelse, der giver ret til dagpenge efter lovens § 54, og betaler efterlønsbidrag, jf. dog § 9. Fritagelsen er betinget af, at
 - a) de samlede indtægter fra beskæftigelse, SU, SVU eller lignende under uddannelsen ikke overstiger det maksimale dagpengeniveau eller elevlønnen, og at
 - b) beskæftigelseskravet ved uddannelsens start enten er opfyldt eller har været opfyldt på grundlag af beskæftigelse, jf. lovens § 53, stk. 2, og stk. 3, nr. 1 og 3, og dagpengeretten består, jf. lovens § 55, stk. 1 og 2.
- 5) Er under 30 år, og følger en erhvervsmæssig uddannelse, der giver ret til dagpenge efter lovens § 54. Fritagelsen er betinget af, at de samlede indtægter fra beskæftigelse, SU, SVU eller lignende under uddannelsen ikke overstiger det maksimale dagpengeniveau eller elevlønnen.

Stk. 2. Medlemmet skal skriftligt anmode a-kassen om fritagelse. Medlemmet bliver fritaget fra den dato, hvor a-kassen har modtaget anmodningen. Er medlemmet blevet frihedsberøvet i Danmark, gælder fritagelsen fra frihedsberøvelsens start.

Stk. 3. Er medlemmet ledig, jf. stk. 1, nr. 2, kan medlemmet højst blive fritaget for 6 måneder ad gangen.

Stk. 4. For uddannelsessøgende, jf. stk. 1, nr. 4 og 5, gives fritagelse for 1 år ad gangen i op til sammenlagt 5 år.

Fritagelsen ophører, når medlemmet afslutter eller ophører med uddannelsen.

Stk. 5. For uddannelsessøgende, jf. nr. 5, kan a-kassen vælge automatisk at forlænge perioden for fritagelse, når den ét-årige periode er udløbet. Det forudsættes, at pågældende modtager underretning herom, og at pågældende ikke har givet besked om, at betingelserne for fritagelse ikke længere er opfyldt.

...”

Klager har for nævnet fremlagt to skærbilleder fra den indklagede a-kasses hjemmeside. Af det ene skærbillede fremgår, at indklagede tilbyder studiemedlemskab for 0 kr. Følgende fremgår af det andet skærbillede:

”Hvis du er over 30 år

Følger du en uddannelse, der giver ret til optagelse i en a-kasse, men har du ikke ret til et gratis studiemedlemskab, fordi du er fyldt 30 år, kan et deltidsmedlemskab være en løsning.

Bliver du betalende medlem som deltidsforsikret, skal du kun betale 1.113 kr. pr. kvartal i kontingent (2019). Hvis du er medlem i et år, inden du afslutter uddannelsen, slipper du for karensmåned. Dermed går du ikke glip af 13.489 kr. (15.540 kr. som forsørger), hvis du er ledig efter endt uddannelse.

Både perioder med studiemedlemskab og som betalende medlem tæller med i det krævede års medlemskab.

Når du afslutter din uddannelse, skal du ændre medlemsstatus fra studerende til nyuddannet medlem (dimittend) for at få ret til dagpenge. Det er vigtigt, at du ændrer din status fra deltidsforsikret til fuldtidsforsikret for at få fulde dagpenge.”

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 21. marts 2019.

Parternes bemærkninger

Klager gør gældende, at hun på grund af sin alder ikke har samme fordel som andre studerende. Klager ønsker, at alle studerende får samme behandling, herunder at kunne opnå samme studierabat.

Klager ønskede at melde sig ind i indklagede i et kombineret medlemskab med både fagforening og a-kasse.

Da klager indtastede sine oplysninger, frøs siden imidlertid, og klager blev opfordret til at ringe til a-kassen.

Klager fik telefonisk at vide, at hun ikke kunne opnå gratis medlemskab af a-kassen som andre studerende, fordi hun var over 30 år. Klager blev vejledt til at deltidsforsikre sig, når der var et år tilbage til, at hun afsluttede sin uddannelse for herefter at ændre sig til fuldtidsforsikret i a-kassen, når hun afsluttede sin uddannelse. På denne måde kunne klager undgå en måneds karenperiode.

Klager modtog ikke højere SU på grund af sin alder, ligesom hun ikke fik dispensation på studiet på grund af sin alder. Hun fik tilsvarende fordele som andre studerende i fagforeninger og butikker samt ved oplevelser. Når det kom til a-kasse, havde klager imidlertid ikke samme fordele som andre studerende.

Indklagede gør gældende, at reglen om kontingentfritagelse for studerende under 30 år er fastsat i § 77, stk. 10, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. samt i § 8, stk. 1, nr. 5, i bekendtgørelse om betaling af medlems- og efterlønsbidrag til en a-kasse.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af alder efter lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv. (forskelsbehandlingsloven).

Det fremgår af forskelsbehandlingsloven, at en arbejdsgiver ikke må forskelsbehandle lønmodtagere eller ansøgere til ledige stillinger ved ansættelse, afskedigelse, forflyttelse, forfremmelse eller med hensyn til løn- og arbejdsvilkår.

Forskelsbehandlingsloven gælder tillige enhver, der driver vejlednings- og uddannelsesvirksomhed med blandt andet erhvervsmæssig videreuddannelse, og enhver, der anviser beskæftigelse.

Forskelsbehandlingsloven implementerer Rådets direktiv 2000/78 (beskæftigelsesdirektivet) og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Det fremgår af direktivets artikel 3, stk. 1, litra a), at direktivet finder anvendelse både i den offentlige og den private sektor, herunder offentlige organer, på alle personer for så vidt angår blandt andet a) vilkårene for adgang til lønnet beskæftigelse.

Videre fremgår det af artikel 3, stk. 3, at direktivet ikke omfatter udbetalinger af enhver art fra offentlige eller lignende ordninger, herunder offentlige ordninger for social sikring og social beskyttelse eller lignende ordninger.

Ved dom af 19. januar 2015 i sag 308/2012 (U. 2015.1303H) tog Højesteret stilling til, om arbejdsløshedsforsikringslovens § 43, hvorefter medlemskab af en arbejdsløshedskasse ophører, når medlemmet når folkepensionsalderen, udgør forskelsbehandling i strid med beskæftigelsesdirektivet sammenholdt med det almindelige EU-retlige princip om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder.

Højesteret fandt, at arbejdsløshedsforsikringslovens § 43 ikke strider mod beskæftigelsesdirektivet. Højesteret udtalte i den forbindelse, at den danske ordning med arbejdsløshedsdagpenge må anses for en offentlig ordning for social sikring eller lignende ordning, jf. direktivets artikel 3, stk. 3.

Det er på denne baggrund nævnets vurdering, at medlemskab af en arbejdsløshedskasse er en social sikringsordning, der falder uden for forskelsbehandlingslovens og beskæftigelsesdirektivets anvendelsesområde.

Ligebehandlingsnævnet har ikke kompetence til at behandle klager over forskelsbehandling på grund af alder uden for arbejdsmarkedet.

Nævnet kan derfor ikke behandle klagen.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 3, om nævnets kompetence
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 1, om klagebehandling

Forskelsbehandlingsloven

- § 1, stk. 1-3, om lovens anvendelsesområde
- § 2, om forbud mod forskelsbehandling
- § 3, stk. 2, om pligtssubjekter efter loven

Beskæftigelsesdirektivet

- Art. 3, om anvendelsesområde

<19-16665>